

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr. če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši „Gledališka stolba“.

Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Deželni zbor kranjski

ima danes sejo, v kateri so precej v pričetku narodni posilanci zaradi nemškega „Schulvereina“ izročili to-le

Interpelacija

do preblagorodnega gosp. c. kr. deželnega predsednika.

Nemški „Schulverein“ omenja v svojem poročilu, ki ga je 18. maja t. l. podal občnemu zboru, tudi svojega delovanja na Kranjskem ter pravi:

„In Krain dürfte, mit Ausnahme der Sprachinsel Gottschee, die eine Sonderstellung einnimmt, die Thätigkeit des „Schulvereins“ wohl in nächster Zeit stärker in Anspruch genommen werden. Bisher beschränkten wir uns darauf, Remunerationen für besonders, über das Pflichtmässige hinausgehenden Eifer im deutschen Sprachunterrichte an gemischtsprachigen Schulen auszuschreiben und zu bewilligen. Solche Remunerationen erfolgten fünf im Jahre 1881, sechs sind für das Jahr 1882 ausgeschrieben.“ („Na Kranjskem, razven jezičnega otoka kočevskega, ki ima svoje posebne razmere, utegne imeti „Schulverein“ v najbližnjem času pač več opraviti. Dozdaj smo razpisovali in dovoljevali le nagrade za posebno dolžnost presegajočo gorečnost v poučevanju nemškega jezika na večjezičnih šolah. Takih nagrad smo dali l. 1881 pet, za l. 1882 jih je razpisanih šest.“)

Za tem omenja še posebej svojega delovanja na Kočevskem, rekši, da je nemški „Schulverein“ s svojimi doneski tam pripomogel k ustanovitvi 6 šol, podarivši za šolska poslopja na Smuku, Topli Rebri in Poljanicah po 1000 gld., za šolo v Šeflaju 2200 gld., v kojih je vstetih 1000 mark, ki jih je prejel iz Mogunca, za šolo v Maverlu 3800 gld., za šolo v Grčaricah pa hišo, katero je g. Jurij Stampfl iz Kočevja podaril „Schulvereinu“.

Nas bi pač malo brigalo, kaj nemški „Schulverein“ s svojimi denarji počenja, ko bi se šopiril samo po nemških deželah in bi se poganjal samo za varstvo in obrambo nemštva (Wahrung und Vertheidigung des deutschen Volksthumes), druge narode pa pustil pri miru in ne segal v njihove pravice; toda njegovo dosedanje delovanje priča, da mu nij mar za varstvo in obrambo, ampak za čedalje večje razširjevanje nemštva, za ponemčevanje naroda slovenskega, za kratenje njegovih najsvetejših pravic!

Znano je, da na Kranjskem, razven na Kočevskem in v Weissenfeldu, živé samo Slovenci. To pripoznava tudi „Schulverein“ sam, ker v omenjenem poročilu Kočevje imenuje „jezični otok“, ki ima svoje posebne razmere — „eine Sprachinsel, die eine Sonderstellung einnimmt.“ Ko bi bilo tedaj „Schulvereinu“ res le za varstvo in obrambo nemštva mar, bi imel v naši deželi samo na Kočevskem kaj opraviti, ali prav za prav še tam nič, ker nikomur ne pride na misel, nemško narodnost Kočevjarjev spodbujati.

„Schulverein“ pa v omenjenem poročilu ravno Kočevsko izločno izjema in povdarja, da bode treba v drugih, tedaj slovenskih delih naše

dežele razvijati veliko večjo delavnost kakor doslej. Kaj bi imelo to veliko-nemško društvo, ki svojo podporo dobiva celo iz vnanjih dežel in je v zvezi z enakimi družbami države Nemške, v naših slovenskih krajih pač opraviti, ko bi ne nameravalo razširjati nemštva in ponemčevati našega naroda slovenskega!

Prav jasno to spričujejo in potrjujejo naslednji dogodki:

V Maverlu, v okraji črnomaljskem, kjer poleg Slovencev živé tudi nekateri Nemci in so imeli do sedaj sicer javno šolo, pa le za silo, hoteli so napraviti redno šolo, in „Schulverein“ jim je nemudoma obljubil denarne podpore za zidanje šolskega poslopja, ako se zavežejo, da bode šola nemška. Okrajni šolski svet črnomaljski, ki ima pri ustanovitvi novih šol v svojem okraji preiskovati raznotere razmere, storil je to tudi v Maverlu ter našel, da je tam 45 za šolo sposobnih otrok. Med njimi jih je 14 govorilo in umelo samo slovenski, 9 jih je govorilo slovenski pa umelo tudi nekoliko nemški, 7 govorilo in umelo je slovenski in nemški, 11 govorilo in umelo je samo nemški, 4 govorili so nemški, pa umei tudi nekoliko slovenski.

Okrajni šolski svet hotel je ozir jemati na te dejanske razmere in pravičen biti obema narodnostima, da bi nobena ne imela uzroka pritoževati se. Pripoznal je torej potrebo šole, ob enem pa deželnemu šolskemu svetu priporočal šolo tako osnovati, da bode za nemške otroke nemška, za slovenske pa slovenska, in bi jedni prihajali k pouku dopoldne, drugi pa popoldne. Deželni šolski svet je temu predlogu okrajnega šolskega sveta črnomaljskega pritrdil, in sklep se je nemškemu „Schulvereinu“ sporočil z dopisom okrajnega šolskega sveta črnomaljskega iz 21. maja 1882, št. 327, v katerem stoji, da se je s to določbo po naznanilu deželnega šolskega sveta iz 5. maja 1882 št. 550, željam nemškega „Schulvereina“ ustreglo, kolikor je bilo po sedaj veljavnih postavah mogoče.

Človek bi mislil, da bode „Schulverein“ radostno sprejel to naznanilo, ker je imel zagotovilo, da se bode z nemškim poukom varovala narodnost nemških otrok in ne bodo prišli v nevarnost se po slovenski šoli izneveriti nemštvu.

Toda „Schulverein“ je šolo v Maverlu smatral za svojo popolno lastnino. Kakor je razvidno iz preiskovalnega zapisnika krajnega šolskega sveta črnomaljskega iz 3. avgusta 1882, št. 78, bil je „Schulverein“ uže s pričetkom šolskega leta 1881/82 Mavrlskemu začasemu učitelju Schwarzu zaukazal, da naj slovenski pouk iz šole popolnem izključi ter poučuje le nemški, kar je omenjeni učitelj kot prepokorni sluga nemškega „Schulvereina“ tudi storil. Šolske oblasti o tem niso menda nič vedele, vsaj zoper to niso nič ukrenile.

To od „Schulvereina“ tako tihotapsko pričeto ponemčevanje Mavrlske šole bi bilo pa zastoj, ako bi se bila šola po sklepu c. kr. deželnega šolskega sveta osnovala z dvema oddelkoma, nemškim

in slovenskim. Zato je „Schulverein“ napel vse svoje žile, da to zabrani, ter je s pismom dne 7. junija 1882, št. 2903, na dotični poziv okrajnega šolskega sveta črnomaljskega odpisal, da za tako šolo ne da nič, ker bi bilo to zoper njegove težnje in njegova pravila, po katerih sme podpirati le čisto nemške šole!

Ali nij to jasan dokaz, da je „Schulvereinu“ v prvi vrsti mar le za ponemčevanje naših slovenskih otrok, ker jih hoče siliti, da bi hodili v nemško šolo, dobivali čisto nemški pouk in se izneverili narodnosti slovenski? Kaj je njemu mar samo za nemške otroke! Ostanajo naj brez pouka, zdivjajo naj in duševno poginejo, ako mu niso za vabljenke, s katerimi more v svoje nemške mreže vjeti vsaj dvakrat toliko slovenskih otrok!

Ko se je omenjeni odgovor „Schulvereina“ razvedel, začeli so njegovi agenti in misijonarji Mavrlčane siliti, da sedaj ne dobé nobene šole, da bi bilo pa za nje vender le bolje, ko bi imeli nemško šolo, kakor nobene itd. Ljudje so tem lažnjivim besedam verjeli ter v strahu, da bi morda res ne dobili šole, ako nemški „Schulverein“ umakne obljubljeno podporo, po nasvetu omenjenih agentov podpisali prošnjo do deželnega odbora, naj posreduje pri deželnem šolskem svetu, da uniči svoj prvotni sklep o mavrlske šoli ter v Maverlu ustanovi nemško šolo. Večina deželnega šolskega sveta je radostno sprejela to prošnjo ter ovrgla svoj prvi sklep in ustrezaje želji nemškega „Schulvereina“ z odlokom dne 18. julija 1882, št. 1081, zaukazala, da nova šola v Maverlu mora biti nemška, slovenski jezik pa se ima poučevati le kot obligaten predmet.

V tem odloku, ki se je nemškemu „Schulvereinu“ naznanil s pismom okrajnega šolskega sveta črnomaljskega dne 5. avgusta 1882, št. 438, med drugim stoji, da se prvi sklep deželnega šolskega sveta preklicuje in zaukazuje ustanovitev nemške šole v Maverlu, ker bi delitev jednorazredne šole v dva oddelka, kakor je bila prej sklenjena, prizadejala veliko težav in bi bil jako dvomljiv tudi uspeh pouka in smoter, ki ga imajo ljudske šole.

Ta sklep c. kr. deželnega šolskega sveta je tem čudnejši, ker ravno kar omenjenih, sedaj tolikanj važnih pomislov, da je bilo treba zaradi njih celo prvi sklep zavreči, nij imel, dokler nemški „Schulverein“ nij odrekel svoje podpore, kar spričuje, da naš deželni šolski svet svoje sklepe ali silno lahkomisljeno in površno dela, ali pa, da pri našem vrhovnem šolskem uradu beseda tujega „Schulvereina“ več velja, kakor dobro utemeljeni razlogi in predlogi njegovega podurada, okrajnega šolskega sveta.

Ta sklep deželnega šolskega sveta je pa tudi nepostaven. On ne nasprotuje samo okrožnici istega urada iz 8. oktobra 1870 št. 316, ki z ozirom na §. 51 postave iz 20. avgusta 1870 št. 105 D. Z. določuje, da ima za vse ljudske šole na Kranjskem veljati slovenski učni jezik, izimši

nemške občine na Kočevskem in v Weissenfelsu, kjer je učni jezik nemški — Maverl pa nij nemško-kočevska občina —; ampak nasprotuje tudi 19. členu temeljne državne postave od 21. decembra 1867 št. 142 D. Z. Ta člen v zadnjem oddelku določuje, da se imajo v deželah, kjer več narodov živi, javne šole tako uravnati, da se vsakemu narodu daje prilika izobraziti se v lastnem materinem jeziku, ne da bi ga smeli siliti učiti se še drugega deželnega jezika. Nasvet okrajnega šolskega sveta črnomaljskega gledé Maverlske šole je bil v popolnem soglasji s to postavno določbo in prvi sklep deželnega šolskega sveta se je z njo strinjal. Poslednja razsodba njegova pa jej odločno nasprotuje. Preiskava okrajnega šolskega sveta črnomaljskega je pokazala, da je večina otrok v Maverlu slovenska, in vender hoče c. kr. deželni šolski svet te slovenske otroke siliti, da bi morali hoditi v nemško šolo in prejemati nemški pouk.

To protipostavno ravnanje se nikakor ne da opravičiti s §. 6 državne ljudsko-šolske postave iz 14. maja 1869 št. 62 D. Z., ki pravi, da ima deželna šolska oblast določevati učni jezik, ker samo po sebi se ume, pa je v §. 6. ravno kar omenjene postave še naravnost izrečeno, da more deželni šolski svet učni jezik določevati le v mejah v splošnih postavah določenih — innerhalb der durch die Gesetze gezogenen Grenzen. — Vsi ukazi, vse določbe in razsodbe avtonomnih oblastnih, tedaj tudi c. kr. deželnega šolskega sveta, morajo biti torej v soglasji z določbami splošnih postav in jim ne smejo nasprotovati. Nij pa nam treba še posebej dokazovati, da je temeljna državna postava v prvi vrsti taka splošna postava in da avtonomni uradi nikdar ne smejo in ne morejo krati pravice, ki jih temeljna državna postava skupnim narodom ali posameznim državljanom daje.

Vrhu tega se pa c. kr. deželni šolski svet, odločivši za Maverle nemško šolo, v kateri bi bila slovenščina le obligaten predmet, še tiste meje nij držal, ki jo postava sama v §. 51. šolskega in učnega reda iz 20. avg. 1870 št. 105 D. Z. določuje kot nepremakljivi smoter pouka v materinem jeziku, ki je pri večini Mavrlskih otrok slovensk, ne pa nemšk. Tako je v enakih primerljivejših razsodila državna sodnija že večkrat — opomnimo le na razsodbo od 25. aprila 1877 št. 91, na razsodbo iz 19. januarja 1880 št. 2, in na razsodbo iz 12. julija 1880 št. 121 — in gotovo bi ravno tako razsodila tudi v tem slučaju, ako bi se jej v razsodbo izročil.

Sicer pa deželni šolski svet sam pripoznava nepostavnost svojega drugega sklepa, ker je nemškemu „Schulvereinu“ sporočil, da se je pri svojem prvem sklepu držal postave ter skušal namenu nemškega „Schulvereina“ vstreti, kolikor je bilo po sedaj veljavnih postavah mogoče. Ker je njegova druga razsodba prvej čisto nasprotna, se o njej pač ne more trditi, da je tudi ona postavna, ker bi se moralo sicer reči, da belo in črno, noč in dan je tudi vse jedno!

Da bi torej vstregel željam nemškega „Schulvereina“, se c. kr. deželni šolski svet kranjski nij zbal prelomiti postav.

Po tem takem nij čuda, da se je mej nekaterimi učitelji vgnjezdila misel, kakor da bi bilo ravnanje nemškega „Schulvereina“ postavno, da so začeli hlepeti po njegovih darilih („Ehrengaben“ jih imenuje prej omenjeno letno poročilo nemškega „Schulvereina“) in menili se pri svojih višjih še prikupiti, ako podpirajo to društvo in njegove namene. Od tod tudi pride, da so mej 264 udi, ki jih „Schulverein“ po omenjenem poročilu na Kranjskem ima, c. kr. profesorji, šolski nadzorniki itd. najgorečnejši privrženci in najmarljivejši misijonarji tega naše deželi tolikanj nevarnega in narodu slovenskemu tolikanj sovražnega društva.

Mej njimi se v prvi vrsti odlikuje c. kr. učitelj na tukajšnji učiteljski pripravnici in c. kr.

okrajni šolski nadzornik Viljem Linhart, ki je celo tajnik tukajšnjega Schulvereinovega oddelka. Za obiskovanje šol svojega okraja nijma dosti časa, ker nekaterih šol menda po dve in celo tri leta nij obiskal, ali jih vsaj od znotraj nij videl, dasi §. 29 postave iz 25. febr. 1870 o šolskem nadzorstvu c. kr. okrajnim šolskim nadzornikom zaukazuje redno obiskovanje šol; čas pa je imel, da je lani načelnika nemškega Schulvereina, dr. Weitloffa, spremljal po naši deželi ter mu pomagal društvene namene razširjati; čas je imel, da je kot pooblaščenec nemškega „Schulvereina“ dovršil v Maverlu nakup hiše, v kateri hoče omenjeno društvo napraviti nemško šolo; čas je imel, da je šel letos s posebno komisijo v Maverlsko šolo izpraševati, dasi ta šola spada v črnomaljski okraj in je morala c. kr. žandarmerija gospodu nadzorniku in njegovim tovarišem pokazati pot nazaj na Kočevsko in jih poučiti, da v črnomaljskem okraju nijmajo nič opraviti. Na vprašanje žandarmovo pripoznal je g. nadzornik menda sam, da je prišel tja v imenu nemškega „Schulvereina“, ki mu je dal pravico ogledati šolo; toda on nij ogledoval samo šolskega poslopja, ampak je tudi otroke izpraševal, kar potrjuje celo listič tukajšnje ustavoverne stranke od 9. t. m. in kar se da tudi prav lahko spričati, ako c. kr. deželno predsedništvo zaukaže strogo preiskavo tega prečudnega dogodka.

Kakor je bil nemški „Schulverein“ šolo v Maverlu s pričetkom preteklega šolskega leta preustrojl v čisto nemško šolo, ne da bi bile šolske oblasti o tem kaj vedele, ravno tako je hotel storiti tudi s šolo v Dragi, kjer je c. kr. šolski nadzornik Linhart brez vednosti okrajnega in menda tudi deželnega šolskega sveta na svojo roko, kakor je sam obstal v seji okrajnega šolskega sveta kočevskega, zaukazal, da ima biti učni jezik nemški. Mej pravicami pa, ki jih §. 29 postave iz 25. febr. 1870 o šolskem nadzorstvu okrajnim šolskim nadzornikom daje, nikjer ne najdemo, da bi smeli c. kr. okrajni šolski nadzorniki samovoljno določevati učni jezik na javnih šolah, ker, kakor smo prej pokazali, še c. kr. deželna šolska oblast brezpogojno te pravice nijma.

C. kr. šolski nadzornik Linhart pa s to samovoljno preustrojo šole v Dragi nij samo prelomil postave, ampak tudi mej tamošnjim ljudstvom napravil veliko razburjenost in razdraženost. Po zadnjem ljudskem števljenju živi v Dragi 1706 Slovencev in 230 nemških Kočevarjev. Tem razmeram primerno je bil v tamošnji šoli skozi 26 let, odkar je bila ustanovljena, učni jezik slovenski, nemščina pa se je poučevala kot obligaten predmet. Ljudje, nemški in slovenski, so bili s to uravnavo zadovoljni in v 26 letih o tej zadevi nij bilo nobenega prepira mej njimi. Kar pride nenadoma omenjeni ukaz c. kr. okrajnega šolskega nadzornika Linharta ter napravi veliko zdražbo mej prej toliko mirnimi občani. Ljudem, katerih ogromna večina je slovenska, nij bilo prav, da bi njih otroci hodili v nemško šolo ter se, kakor skušnja spričuje, ne naučili niti nemškega niti slovenskega jezika. Zato so spisali in c. kr. deželnemu šolskemu svetu poslali prošnjo, naj ostane njihova šola, kakor je bila doslej. Razburjeni duhovi so se pomirili, ker so imeli nado, da bode c. kr. deželni šolski svet pravično razsodil. Toda ta mir nij dolgo trajal; kmalu se je začela mej tamošnjimi občani silna agitacija za nekako proti-prošnjo in tamošnji učitelj Jurij Erker je na vso moč razširjal to nasprotno prošnjo ter po dnevi in po noči lazil po hišah in lovil podpise za njo. Ker je gosp. Linhart za to nasprotno prošnjo vedel in celo v okrajnem šolskem svetu kočevskem napovedal, da se snuje, še predno je bila odposlana in ker si je ravno tamošnji učitelj za njeno izgotovljenje največ prizadeval, bi skoraj rekli, da je gosp. šolski nadzornik Linhart sam sprožil to nasprotno prošnjo ter vstrezaje namenom nemškega „Schulvereina“ prouzročil ne samo prvo, ampak tudi drugo razburjenost in razdraženost mej ljudmi.

Ako bi nemški „Schulverein“ res imel po naši deželi tako govoriti, kakor je prišel in bi bili Slovenci primorani se sami braniti in za varstvo in obrambo svoje narodnosti osnovati jednako društvo z enakimi težnji in pravili, kakor jih ima nemški „Schulverein“, katerim bi torej vlada ne mogla odreči potrdila ter bi svojo delavnost začeli razvijati mej nemškimi Kočevarji in drugimi sosednimi Nemci in jim vsiljevati slovenske šole: bi se silen boj vnel v naših deželah in bi nikdar ne prišli do miru in sprave mej narodi, ki ga tolikanj želé vsi pravi rodoljubi. In kdo drug bi bil kriv teh vednih prepir, kakor iz vnanjih dežel k nam zatrošeni nemški „Schulverein“.

Ako hoče nemški „Schulverein“ podpirati in varovati nemštvo, zamore slobodno za svoje nemške rojake ustanovljati privatne šole, samo da se drži pri nas veljavnih postav in da tudi sam vzdržuje take svoje šole. Tega pa nikakor ne moremo mirno gledati in trpeti, da bi se on v naši deželi šopiril kot vrhovna šolska oblast in bi deželni šolski svet pa okrajne šolske oblasti smatral le za svoje podružnice, da bi dajal svoje skrivne ukaze, da bi nam za slovenske otroke vsiljeval nemške šole in bi morali z deželnimi denarji vzdrževati spake nemškega „Schulvereina“.

Nikakor ne moremo in ne smemo trpeti, da bi se zaradi nemškega „Schulvereina“ še kje in še kdaj mej našim ljudstvom rodila taka razdraženost in razburjenost, kakor v Maverlu in Dragi, in bi zaradi tega vnanjega društva, katerega „bavarski Vaterland“ — tedaj nemšk list — dolži veleizdajskih namenov, naši mirni rojaki in zvesti podložniki avstrijskega cesarstva prišli morda v nevarnost, se pri takej razkačenosti kaj prenaagiti in proti kazenskim postavam pregrešiti.

Tudi nikakor ne smemo in ne moremo trpeti, da bi nemški „Schulverein“ s svojimi darili naše učitelje begal in jih spravljaj v nevarnost, od teh darov premotenim prelomljevati postave. Ker, ako naši učitelji v šolskih, po učnem načrtu drugim predmetom odločenih urah po namenu nemškega „Schulvereina“ poučujejo v nemščini in za tak „dolžnost presegajoči pouk“ od njega prejemajo nagrado, pregreše se, bi skoraj rekli, na jednak način, kakor c. kr. uradniki, katerim je po §. 104 kazenske postave prepovedano za opravljanje svoje službe neposredno ali posredno kaka darila jemati. Ako pa za nagrade nemškega „Schulvereina“ v nemščini poučujejo po šolskih urah, pregreše se zoper §. 42 naše postave od 29. aprila 1873, po katerem noben ud učiteljskega stanu od časa, ko so bili njegovi prejemki uravnani, ne sme pour dajati ali posebej poučevati.

Z jedno besedo, nikakor ne smemo in ne moremo trpeti, da bi nemški „Schulverein“ naše šolstvo motil, naše ljudstvo dražil, naše nadzornike in učitelje pridil ter k zanemarjevanju njihovih dolžnostij zapeljeval!

Zato stavimo podpisani gledé na tukaj omenjene dogodke do preblagorodnega gospoda c. kr. deželnega predsednika sledeča vprašanja:

1. Ali mu je početje nemškega „Schulvereina“ na Kranjskem znano?
2. Ali mu je znano, da to početje dela zdražbe mej nemškimi in slovenskimi prebivalci in da napravlja mej ljudstvom veliko razburjenost?
3. Ali misli, da je tako početje nemškega „Schulvereina“ brez vse škode za državni blagor in da se dá z našimi postavami sploh strinjati?
4. Ali mu je znano, da ima „Schulverein“ ravno mej c. kr. služabniki svoje najgorečnejše privržence in najmarljivejše agente?
5. Ali ga je volja uničiti drugi, postavam nasprotni sklep c. kr. deželnega šolskega sveta kranjskega o šoli Maverlske?

6. Ali se je uže zaukazala ali pa se sploh misli zaukazati disciplinarna preiskava zaradi dogodkov v Maverlu in Dragi?

V Ljubljani, v 19. dan septembra 1882.

Klun, Navratil, Svetec, Vošnjak, Poklukar, Pfeifer, Bleiweis, Zarnik, Grasselli, Detela, Robič, Potočnik, Pakiž, Lavrenčič.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 19. septembra.

Nj. Veličanstvo presvitli cesar došel je v nedeljo jutro v Miramare, kjer ga je uže pričakovala Najvišja cesarska obitelj. Pred poludnem dospeli so Najvišji gostje v Trst; tu so bili na kolodvoru pričakani in sprejeti po ministru predsedniku grofu Taaffeju, trgovskemu in poljedelskemu ministru, namestniku, županu, duhovščini itd. Ko so izstopili iz dvorane, pozdravil jih je donebesen krik neizmernega ljudstva, vse praznično oblečenega. V paviljonu stala je množica ljubeznjivih, belo opravljenih deklic iz okolice. Najvišja gospoda podala se je potem v razstavo, kjer je obiskala najprej mornarski, potem pa bosensko-hercegovski oddelek.

Znani demokrat in državni poslanec **dr. Kronawetter** odložil je svoj mandat. Povod temu je baje nepovoljni izid porotne obravnave proti „Neue Fr. Presse“, po katerej nij zadobil zadostenja. Rečeni list prinesel je bil namreč celo kopo osonostij in obrekovalnih lažij; dunajski porotniki pa so spoznali uredništvo lista nekrivo ter tako indirektno naklonili neko zmago nasprotnikom vestnega in vseskozi poštenega poslanca. Volilci njegovi v dunajskem Josefstadtu ga bodo skoro gotovo zopet izvolili.

Iz Tirolske in Gorenje Koroške dohajajo poročila o velikih **povodnjah**, ki so nastale vsled neprenehane deževja. Tako so Adiža in nje pristranske reke jako močno narastle. Ravnica mej Meranom in Bocenom je vsa pod vodo, železnični nasip v štirih mestih predrt, telegrafska zveza pretrgana, veliko mostov poškodovanih in promet le mogoč s kōli. Ravno tako je poplavljen gorenja dravska dolina vsa do Beljaka in pa Ziljska dolina. Poljski sadež je ves uničen; dežuje pa še vedno in vedno.

Srbska narodna stranka na Ogrskem imela je te dni v Novem Sadu posvetovanje o bodočem svojem vodstvu, ki je vsled dušne bolesti Miletića tako nemilo prestalo. Izbran je za vodjo dr. Polit, največ zaupanja za njim uživa dr. Maksimović. Uredništvo „Zastave“ prevzela sta mestni svetnik M. Dimitrijević in odvetnik dr. E. Vučetić. Bolni Miletić poslal se bode v inostransko kopel.

Vnanje države.

Konferenca v zadevi **grško-turškega** vprašanja se je morala odložiti, ker poslanički nimajo še zadostnih instrukcij. Ta konferenca bode se sestala po nasvetu Rusije in ne bode v njej zastopana ni Turčija niti Grška.

Poročila iz **Egipta** omenjajo le bolj natančno zadnje dogodke. Opomnje vredno je to, da se poveljnik Damiette Abdellal brani podati se. On ima pri sebi 5000 zamurcev in če ostane pri svojem sklepu, se bode zasedanjem mesta nekaj časa zamudilo. — Mesto Kahira je mirno; Angleži in domača policija skrbé močno, da bi ne privrel in prekipel fanatizem. Tudi iz notranje dežele so poročila povoljna. Načelnik policiji vzel je vseh 150 Evropecev, kar jih je bilo mej ustankom v mestu ostalo, v svoje posebno varstvo: — Ministerski svet v Aleksandriji prijavlja dekret, zadevajoč odpust egipčanske vojske. Dvajset oseb, glave ustavaške, bode v Kahiri pozaprtilih. Danes gre prvi vlak z uradniki vsakotere vrste v Kairo.

Dopisi.

Iz Proseka 16. septembra [Izv. dop.] Tudi Prosečani niso zaostali, temveč tudi oni so presvitlega cesarja na potu v Pulj pozdravili sijajno. Res, da postaja Prosek ne leži na okoliškej zemlji, ampak spada uže v sežanski okraj, pa vkljub temu — kdor je le mogel podal se je 14. t. m. zjutraj na postajo. Kar ima Prosek odličnega, vse je bilo tamkaj zbrano. Postaja bila je vsa kaj okusno okinčana s smrečevjem, zastavami in zastavicami; tudi slovenske bile so vmes. Ko se je približal vlak, dal je g. Nabergoj znamenje in iz sto in sto grl zadoneli so gromoviti živio-klici. Vlak se sicer nij nič vstavil, pa vozil je skozi postajo toli počasno, da je vsa-

kateri presvitlega vladarja, kateri je pri oknu po konci stal in ves ginjen pozdravljajočemu občinstvu odzdravljaj, videl. — Ljudstvo bilo je vse navdušeno in domov gredé nij bilo drugega pogovora, kot ta, kako sijajen bo še le sprejem, ko bode presvitli cesar stopil na okoliško zemljo. Pa žalibog, da se je to veselje kmalu spremenilo.

Čez dve uri potem nastala je strašna nevihta, o katerej so časniki uže poročali; debela toča, kakoršne ljudje ne pomnijo, začela se je vsipati in nij preteklo četrt ure, in ves vinski pridelek na hribu nad Miramare, kjer se najfinejši Prosekar prideluje, bil je popolnem uničen. Od nesreče zadeti sta obe vasi Prosek in Kontovelj, škode pa je na tisoče. — Vsi potrti in s solzami v očeh šli so ljudje precej drugi dan pobirat, kar je po toči ostalo in hrib, kateri je bil pred dnevi še napolnjen s sladkim grozdem, kaže sedaj podobo pozne jeseni. — V spomladi in po letu smo imeli tu hudo sušo, tako da je bil skoraj ves prvi pridelek končan in kmetu nij ostajalo drugega kot up na obilo trgatev — a 14. t. m. zjutraj bil je uničen tudi ta up. Y.

Iz Gorice 18. septembra. [Izv. dop.] V dopolnitev mojega včerajšnjega dopisa o bombah dodati mi je sledeče: Na sled hudobnikom nij prišla žandarmerija vsled ovadbe italijanske policije, kakor je bila včeraj govorica, temveč pripomogel je k zasačenju irredentovskega potepuha župan Viški (Visco v Furlaniji), kateremu je bila sumljiva vožnja treh individuvov po stranskih potih. Sam je naznanil to žandarmeriji v Gradišči, katera je takoj mreže raztegnila, da bi ptičke ulovila. Ko je došel žandarm v Ronke (Ronchi), zapazil je pred tamošnjo krčmo voz, v katerem so se ptički vozili. Na vprašanje, kje da sta ona dva, katera je kočjaž vozil, je od kočjaža dobil odgovor, da je jeden dalje odšel, drugi pa, da je v krčmi. Žandarm potrka na vrata one sobe, katero je najel jeden teh popotnikov, pa nij dobil odgovora. Potrka v drugo, v tretje, itd. — nič odgovora; še le ko je hotel vrata s silo otvoriti, pride „ptiček“ v polnem negligé-ju, otvori vrata ter žuga: „Ti ali jaz?“ pomoli revolver žandarmu nasproti in ustrel, a žandarm je v tem hipu rogovileža za roko prijel, tako da je strel le palec žandarmove roke obstrelil. — Predrzen kakor vsi je bil i ta postopač. Na vprašanje, kam je namenjen, odgovori: v Trst. — Po kaj? — Pogledat cesarja. — A te bombe? — „So, da bi cesarju posvetil“. „Sedaj sem pa uže dovolj povedal“, nadaljuje lopov, „sedaj ne povem ničesar več. Moja obitelj je preskrbljena in z menoj učinite kar Vam drago. Za menoj jih je še tisoč z enakim namenom.“

Drug njegov je najhitreje srečno v Trst ušel, kajti videti ga je bilo na zadnje v Križu jedno uro pred, nego so ga žandarji tam iskali. Imel je še seboj — tako se tu govori — dve bombi.

Ujeti ptiček je Tržčan in je tam realko z dobrim uspehom dovršil; kje da je potem politehniko obiskoval, tega nijsem mogel poizvedeti. Toda je izobražen — fanatik. — X.

Domače stvari.

— (Iz Trsta) se nam poroča, da je bila sinoči pri cesarskem obedu ob 5. uri zvečer tudi kranjska deputacija in z vsem 60 gostov, mej katerimi je bil tudi poslanec Nabergoj. Po obedu bila je kranjska deputacija predstavljena Nj. Veličanstvu cesarici, katera je po nagovoru dež. glavarja obljubila, da prihodnje leto, če le mogoče, obišče tudi Kranjsko, ker se uže mnogo let nij tam mudila. Potem predstavila se je deputacija tudi Nj. cesarske visokosti cesarjeviču, ki je dlje časa govoril s posamičnimi udi deputacije. K gospodu dru. Vošnjaku obrnen rekel je: „Vi ste Slovenec,“ potem je nadaljeval, da mej slovanskimi jeziki česki sicer dobro zna, da se je učil tudi srbski in hrvatski in vprašal, je-li velik razloček mej slovenščino in hrvaščino, na kar je dr. Vošnjak odgovoril, da vsak Slovenec tudi hrvatski razume in da se Slovenci radostni čuli, da je Nj. Visokost pred dvema leti blagovolila z okoličani slovenski govoriti. Mej tem časom so pred gradom Miramare v 8 čolnih spremljanih po 2 parobrodih slovenski pevci iz Trsta in okolice

zbrali in pevali slovenske in hrvatske pesni. Ko se je cesarju to naznanilo, stopil je na balkon in poslušal in za njim je šla poslušat vsa cesarska rod-bina. Gromoviti živio-klici razlegali so se, nad Miramare pa so goreli kresovi in umeteljni ognji. Cesar je pustil k sebi poklicati pevovodji in njima izrekel Svojo zahvalo. Zvečer bilo je mesto razsvetljeno, a dež, ki je ob 8. uri začel, je močno motil iluminacijo, tako da cesar nij obiskal slavnostnega plesa in da tudi današnje veselice ne bode. V vseh slavnostnih krogih je močno razburjenje proti nesramnemu rovanju irredentovcev ter upajo, da bode vlada odslej bolj podpirala vedno zvesti slovenski element, na katerega se sme zanašati.

— (Cirkus Schmidt.) Včerajšnja predstava vrgla je na korist „Narodnemu Domu“ 40 gl. 80 kr.

— (Graščina Bied) z jezerom vred je prišla pōtem menjave z Viktor Ruardom v last g. Adolfa Muhr-a, trgovca v Beču. —

— (Gosp. Adolf Obreza), poslanec dežel-nih občin Notranjskih izdal je lično brošurico, v kateri poroča: „Svojim volilcem o svojem delovanji v zborovanji državnega zbora na Dunaji l. 1881—1882“. V tej 31 strani obseza-jočej knjižici razpravlja politični položaj, borbo za slovenščino, postavlo gledé umetelnih in ponarejenih vin, o prenebrabih brambovske postave, o fakijski opoziciji, o povišanji uvoznine na petrolej in o uvoznini v obče, o prenebrabi volilnega reda, o železnici Hrpelje-Trst, o obrtniške postavi, o olajšanji legalizovanja itd. tako priprosto in poučljivo in v tako gladkem jeziku, da bode prečitavši to knjižico, vsak volilec imel popolno podobo njegovega delovanja pred seboj. Gosp. poslanec Obreza razpošilja sicer vsako leto jednako poročilo, a letošnje se mu je izredno posrečilo, opravičil je temeljito svoje delovanje in to v obliki, ki je za volilce jako poučna, da celo zabavna.

— (V Slovenjem Gradci) je 17. t. m. poročal gosp. baron Gödel-Lannoy volilec o svojem delovanji v državnem zboru. Volilci izrekli so mu popolno zaupanje. Vzprijete so bile resolucije „Slovenskega društva“ v Mariboru.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Trst 18. septembra. (Za včerajšnji list zakasno.) Kranjska deželna deputacija danes v Miramare povabljen na obed pri dvoru. Pri tej priliki bode deputacija predstavljena presvitlej cesarici.

Aleksandrija 19. septembra. Cel polk od posadke v Abukiru ubežal je v Damiette, da se pridruži Abdellalu. V Mansurah-u oplenili in oropali so Egipčani več hiš Angležem prijaznih prebivalcev.

Carigrad 18. septembra. Porta bode baje vsled izjave Angleške, da je vojaška konvencija zdaj nepotrebna in da Angleška zaradi pomirjenja Egipta ne vzprejme posredovanja nobene vlasti, odposlala memorandum na vele-vlasti.

Narodno-gospodarske stvari.

Tržaška razstava.

Velikost in imenitnost vsake razstave se navadno računi po družih razstavah, ki so uže bile tu ali tam. Po tem merilu bi se pač moralo reči, da se tržaška razstava s svetovno razstavo na Dunaji niti primerjati ne sme, da je pa nekoliko večja in v nekaterih oddelkih zanimljivejša in mnogovrstnejša, kakor ona pred par leti v Gradci. Odlikuje se pa z jedno posebnostjo, in ta je, da stoji poslopja razstave tik morja, da ima obiskovalec vedno mikaven razgled na zelenkasto-modro morsko gladino in razno po njej se pomikajoče in zibajoče brodovje.

Če se pomisli, da je ondi, kjer stoji dandanes okoli 26.000 štirjaških metrov zavzemajoča razstavina poslopja pred letom dnij še igral val morja, in da se je moral ves prostor morju odvzeti siloma, se izvrševalnemu odboru ne more odrekati priznanje, Dovršeno je veliko delo v primerno kratkem času, nij čuda tedaj, da je tu ali tam kaka mrvica nepopolna ali ne vseskozi umestna. Glavni vtis pa je ugoden, da si se pogreša sistematičnega in bolj preglednega razvrstenja razstavljenih predmetov, in v nekaterih strokah v pravem pomenu besede nakopičenega gradiva. Tudi napisi na raznih predmetih in oddelkih

se prelakonični in kdor bi hotel v tem oziru iskati pomoči v oficijelnem katalogu, varal bi se temeljito. Ta katalog je namreč pravi pravcati „monstrum“. Ne gledé na to, da ima spredaj po znanem profesorji Swidi sestavljeni, čisto nepotrební pregled zgodovine Trsta, celo statistično razpravo in 104 strani inseratov, in za inserente še poseben imenik, ne gledé na to, da nij bilo treba pri vsacem razstavljalci na drobno naštevati kje in koliko medalij in diplomov je uže dobil, ne glede na to, da samo uvod za ogrski odelek po nepotrebnem zavzema 70 strani — so razni razstavljalci in njih proizvozniki tako kratko razmenjeni, da se iz tega kataloga ne poizve prav nič, ampak bi moral človek poiskati zastopnika dotične firme, ako bi hotel to ali ono poizvedeti. Tej nepriliki so odpomogli nekateri razstavljalci s tem, da so svojim izdelkom dodali svoje cene in priporočilne liste, boljše, nego ves debeli, jedino reklami na ljubo sestavljeni katalog, katerega kupiti bi vsacemu odsvetovali. Isto tako tudi „aquarium“ nij kaj posebnega, temveč precej pohlevnega značaja. Kdor je uže kdaj kak akvarij videl, si tu tik morja ne bode napasel svojih očij, izimši morebiti jedino veliko želvo.

Nad akvarijem ob cesti v razstavo srečamo prve predmete in sicer takoj dve znani imeni:

A. Samassa iz Ljubljane ima tukaj razstavljene svoje zvonove, posebej v glavnem oddelku pa še „bronaste priprave za cerkve“, brizgalnice, ventile itd. Ta firma, ki je izgotovila v 50 letih nad 3000 zvonov, je itak po vseh slovenskih pokrajinah na dobrem glasu. Vsaka občina skoraj je napravila z njo uže kako kupčijo, katera je bila občanarjem po godu, g. Samassi pa tudi. Izbornih izdelkov Samassinih nij treba hvaliti, zabeležiti nam pa je, da je ta firma imela vendar jeden slovensk napis namreč: „Fabrika bronastih priprav za cerkve“.

Tik Samasse razstavlja gosp. F. Pibrouz iz Kroke svoje dobro poznate decimalne tehtnice, katere so, kakor so nam zatrjevali verodostojni možje, priznanja in priporočila vredne. Delo je solidno in dobro, cena pa poštena. Le napis: „F. Pibrouz Kropp. In Krain — Cragno“ bi se lahko drugače glasil. Vsaj bi ne bilo škodilo, dodati še jedno ali dve slovenski besedi. Sploh smo imeli neprijetno priliklo, opazovati, da se razstavljalci iz slovenskih dežel ogibljejo vsacega slovenskega napisa, kakor sam peklenšček žegnane vode. Vse jezike znajo, nemški in italijanski naznanjajo svoje blago, le slovenaščine jih je sram. Mar mislijo, da bode blago pod slovensko firmo postalo slabše? Dober vzgled nam dajejo vsi drugi narodi, zlasti pa Čehi, ki so samosvestno napravili ali čisto česke napise, ali pa vsaj česke in nemške. Celo v českej pivarni je nekako ponosno napisano z velikimi črkami:

„Městanský pivovar
v Plzni
založen roku 1842.“

in ta napis nij nikogar onlašil, da ne bi šel pokušat in pit izvrstnega plzenskega izdelka, marveč vse polno bilo je obiskovalcev. Slovenski napisi pa so prave bele vrane, sreča, da so vsaj vabila za nakup srečk, ki so prilepljena na vogalih in primernih prostorih slovenska. No, kadar treba nekoliko srečk spraviti mej svet, takrat vsaj se nam nij treba poganjati za ravnopravnost, takrat tiskajo se nam taka vabila v slovenskem jeziku in celo z belomodro-rudečimi črkami! Tudi nekaj! (Dalje prih.)

Umrli so:

16. septembra: Marija Prauš, dekla, 58 let, Kravja dolina št. 11, za sušico. — Marija Kozin, hišnega posestnika hči, 8 mes., Poljanska cesta št. 11, za jetiko.
17. septembra: Jožefa Seidel, mestna vboga, 74 let, Karlovska cesta št. 7, za otrpnenjem možganov.
V deželnej bolnici:
13. septembra: Valentin Kranjc, čuvaj pri železnici, 38 l., za vnetjem mož. kožice.

Zahvala.

Podpisani izreka srčno zahvalo onim, ki so v nedeljo večer pripomogli, da mi nij padel konj v Medijo, katera je po daljnem deževanju zelo narasla.

Zagorje na Savi, v 18. dan septembra 1882.

(604)

Fr. Kraus.

Javna zahvala.

Moj sin Fran Lukan, 13 let star, padel je lansko leto iz najvišjega odra na svislih doli na pol odprta pódna vrata tako nesrečno, da mu je glava počila in se vsa na kosce razdrobljena črepinja čez nos in ustnici obesila. Gospoda dr. Fuchs in dr. Samec obvezala sta mu razbito glavo in akoravno nij bilo upanja, da bi deček okrevaj, se mu je vendar v začudenje moje, kakor tudi vseh mojih sosedov, kmalu na boljše obrnilo in danes je deček po preteku jednega leta popolnem zdrav.

Dolžnost me veže, da se omenjenima gospodoma za izvrstno operacijo, posebno pa gospodu dr. Samecu v Kamniku za poznejšo neutrudljivo in skrbno zdravljenje, vsled katerega mi je bil ohranjen moj jedini otrok, izrekam tukaj očitno najiskrenejšo zahvalo.

Mengeš, dné 15. septembra 1882.

(599)

Janez Lukan,
vulgo Levec, posestnik.

Meteorologično poročilo.

A. V Ljubljani:

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Močina v mm.
16. septembra	Ob 7. uri jutraj	731.77 mm.	+15.4°C	brez vetrije	oblačno	10.50 mm. dežja.
	ob 2. uri popoldne	732.47 mm.	+17.8°C	slaboten jugozahod	oblačno	
	ob 9. uri zvečer	733.07 mm.	+1.0°C	slaboten jugozahod	oblačno	
17. septembra	ob 7. uri jutraj	732.57 mm.	+15.2°C	slaboten vzhod	oblačno	24.20 mm. dežja.
	ob 2. uri popoldne	732.17 mm.	+17.4°C	slaboten vzhod	oblačno	
	ob 9. uri zvečer	729.21 mm.	+16.4°C	slaboten vzhod	oblačno	
18. septembra	ob 7. uri jutraj	729.77 mm.	+13.7°C	slaboten jugozahod	oblačno	3.00 mm. dežja.
	ob 2. uri popoldne	731.25 mm.	+15.4°C	brez vetrije	oblačno	
	ob 9. uri zvečer	732.21 mm.	+12.2°C	brez vetrije	deloma jasno	

B. V Avstriji sploh:

Zračni pritisk je ostal še skoraj povsod jednako nizek in je bil zelo enakomerno razdeljen; razloček med maksimum in minimum le neznaten. Vetrovi so ostali glede moči še vedno nespremenjeni in so se deloma proti vzhodu zasukali. Temperatura zelo enakomerno razdeljena je stala v kljub oblačnemu vremenu še večidel nad normalom. Nebo je bilo povsod popolnoma oblačno, le izjemno sem pa tje včasih deloma jasno. Vreme vsled tega zelo neugodno, večinoma deževno.

Dunajska borza

dné 19. septembra.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	76 gld. 75 kr.
Srebrna renta	77 „ 35 „
Zlata renta	95 „ 40 „
5% marcna renta	92 „ 90 „
Akcije narodne banke	825 „ — „
Kreditne akcije	316 „ — „

London	119	20
Srebro	—	—
Napol.	9	45 1/2
C. kr. cekini	5	65
Nemške marke	58	20
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	120
Državne srečke iz l. 1864	100	169
4% avstr. zlata renta, davka prosta	95	45
Ogrska zlata renta 6%	119	20
„ 4%	88	20
„ papirna renta 5%	87	20
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	104	—
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	115
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	119	—
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	98	50
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	106	25
Kreditne srečke	100 gld.	175
Rudolfove srečke	10	21
Akcije anglo-avstr. banke	120	124
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	227	60

Za dober denár

Želi nekdo kupiti Stritarjevega dunajskega „ZVONA“ I. letnik 1870. Kdo bi ga rad — pové administracija „Slovenskega Naroda“.

Št. 14 037.

(596—3)

Razglas.

Ker se bo čez drugi Galevec nov most napravil, bo izanska cesta od ponedeljka 18. do sobote 25. t. m. za vozove zaprta, kar se v splošno vednost razglašá.

Mestni magistrat v Ljubljani,

dné 15. septembra 1882.

Župan: Grasselli.

Več 100 dreves

in sicer smerek, jelk, borovcev in bukev v debelosti od 28 do 95 cm., v dolgosti od 12 do 36 metrov, se proda. Borovci so močno smolnati in rudečkasti kot mecesen. Od pile (žage) na močnej vodi je do okrajne ceste pol ure; od pile do železniške postaje Vukret (Wuchern) in Drave je po okrajnej cesti 2 uri dovoznje.

Vinogradsko posestvo,

1 uro od Sl. Bistrice na Pohorji, se proda z dobrimi pogoji z letošnjo trgatvo vred. Gozd hrastov in borov, pripraven za stavbe, stoji tikoma. Pripravno za doslužene duhovnike ali uradnike, ker sta dva c. kr. častnika (doslužena) kot lastnika dolgo časa tam bivala. Kraj je zdrav; razgled krasen.

Nekaj jabolk in sliv

(češpelj), pripravnih za sušenje na solnci, se proda. Več pové

L. Držecnik, po domače Vinšek,

(602)

na Arlici, pošta Reitnigg, Štajersko.

Cesarja Jožefa **CIRCUS A. SCHMIDT.** Cesarja Jožefa trg.

Vsak dan ob 1/8. uri zvečer

velika predstava

z menjajočim programom.

Ob nedeljah in praznikih

dve predstavi.

Prva ob 4. uri popoldne, druga ob 1/8. uri zvečer.

K mnogobrojnemu obisku vabi

spoštovanjem

(561—11)

A. SCHMIDT.

Tajci:

18. septembra.
Pri Slonu: Tešina iz Ljubljane. — Riktorič iz Zagreba.
Pri Malici: Pessl z Dunaja. — dr. Keber iz Gradca. —
Pri avstrijskem cesarji: Kladva z Dunaja. — Jančar iz Ljubljane. — Tešinger iz Gradca. —
Pri bavarskem dvoru: Dr. Cerer iz Trsta. —

Odpretje obrta

v hiši g. Žitnika na Bregu h. št. 14 v Ljubljani.

Podpisana naznanjava p. t. občinstvu, da sva z današnjim dnem odprla krojaško obrtnijo pod imenom

PUŠ & ČERNE.

Priporočava se za izdelovanje oblek za gospode in dečke, zagotavlja je jako fino delo, najmodernejšo facono in najbolj ceno računanje.

Velika izbér najmodernejšega blaga bode zmirom v zalogi. Prevzemljeva pak tudi vsako delo, ako p. t. naročnik blago sam prinese.

Za prijazna naročila se priporočata

z visokim spoštovanjem

Puš & Černe.

(603—1)

Izdatelj in odgovorni urednik Makso Armič.

Prah zoper insekte

iz divjih, še zaprtih cvetov Chrysanthemuma, najboljši in najgotovnejši pripomoček, pregnati ste-nice, bolhe, šurke, muhe itd. v zavitkih po 10 novcev in višje. Razprhala, ki so pri tem potrebna, dobé se po 70 novcev.

Naročila izvršujejo se točno proti poštnemu povzetju kupila. (451—10)

„JANUS“

vzajemna zavarovalnica za življenje na Dunaji.

Ustanovljena 1839.

Stanje konec 1881. leta:

Zavarovan kapital v 25,151 policah	Izplačanih za l. 1881	gld. 403.943
Rezervni fond	gld. 28,000.000	Izplačanih iz ustanovljenja čez „ 7,000.000
	5,188.159	Dobiček za l. 1881
		158.190

Čisti dobiček (100%) razdeli se vsako leto mej članove in za leto 1882. znaša ta 22% letne premije.

V zadnjih 10 letih povrnilo se je po čez 20% premije.

Za naročila priporočá se

glavna agentura za Kranjsko

v Ljubljani, Mestni trg 14, II. nadstropje.

B. Zegner.

(479—10)

Lastnina in tisk „Národne tiskarne“.